

Diehtjuohkin fuolaheddjiide ja nuoraide ungdatabuorahallama birra

Dán jagi čađahuvvo ungdatabuorahallan joatkkaskuvllas du gielddas. Ulbmil lea addit buori gova nuoraid báikkálaš bajásšaddandilis, danne lea dehálaš ahte nu olusat go vejolaš servet dasa. Guorahallan čađahuvvo skuvllas giđa mielde.

GUORAHALLAMA ULBMIL

- Addit nuoraide vejolašvuoda mitalit báikkálaš politihkkáriidda ja eiseválddiide mo lea bajásšaddat dál.
- Háhkát ođđa dieđuid nuoraid bajásšaddaneavttuid birra go gieldda ja fylkkagieldda galget bargat dáinna ahkejoavkkuin.
- Addit vejolašvuoda buohtastahttit eará gielddaiguin ja nátionála loguiguin, ja váikkuhit dutkamii.

MAN BIRRA MII JEARAHALLAT UNGDATABUORAHALLAMA?

- Oktavuohta skuvllii, ustibiidda ja váhnemiidda
- Astoáigi ja astoáigedoaimmat
- Mediageavaheapmi
- Dearvvašvuota, loaktin ja eallinkvalitehta
- Givssideapmi
- Njuolggadusaid riikkun, veahkaválddalašvuota ja gárrenmirkkot
- Váhnemiid oahppodási

MO ČAĐAHUVVO UNGDATABUORAHALLAMA?

- Lea várrejuvvon okta skuvlatiibma vástidit jearahallamii.
- Jearahallan čađahuvvo elektrovnnalaččat ja galgá logget sisa Ungdata vástidansiidui soittolaš háválaskodain.
- Oahppit vástidit go russejit jearahallanskovvá. Lea vejolaš oazžut gažaldagaid lohkojuvvot jtnosit jearahallanskovis. Go dán funkšuvnna geavaha, de galgá geavahit bealljebilttuid/bealljebunciid.

LEA EAKTODÁHTOLAŠ SEARVAT

- Jearahallan lea eaktodáhtolaš.
- Sii geat vástidit, sáhttet guođdit gažaldagaid maid eai hálit vástidit, vástitkeahttá, ja sáhttet gaskan heaitit vástideames jus dan háliidit.
- Fuolaheaddjit nuoraide geat leat vuollil 18 jagi, sáhttet biehttalit iežaset mánáid searvamis ja

dieđihit dan birra gulahallanoahpaheaddjái/skuvllii.

PERSONSUODJALUS

- Oasseváldiid vástádusat meannuduvvojit oskkáldasvuodain. DUŠŠE dutkit ja ráđdeaddit proševttas ja fitnodagas mat registrerejit vástádusaid, oidnet buot vástádusaid.
- Li oktage ovttaskasolmmoš sáhte identifiserejuvvot go jearahallama bohtosat almmuhuvvojit.
- Dutkandieđut main leat vejolaš eahpenjulges persondieđut, vurkejuvvot sihkkaris sadjái. Jahkemolsumis vihtta jagi maŋŋá go jearahallan loahpahuvvui, anonymiserejuvvot buot dieđut.
- Ungdatajearahallama lea OsloMet personsuodjalusáittardeaddji dohkkehan (personvernombud@oslomet.no).
- Dáhtain eai leat matge njuolga persondieđut, danne ii leat vejolaš sihkkut dahje divvut oasseváldiid dáhtaid jearahallama maŋŋá.
- NOVA meannuda dieđuid oasseváldiid miehtama vuodul.

GEARGGUSVUOHTA

Skuvladearvvašvuodabálvalus lea gearggus váldit vuostá ohppiid maŋŋá jearahallama jus oahppit dárbbášit sin.

GEAS LEA OVDDASVÁSTÁDUS UNGDATABUORAHALLAMA?

Jearahallama čađahit Velferdsforskningsinstituttet NOVA OsloMet – stuorragávpotuniversitehta ja gárrenmirkkosuorggi regionála gealboguovddáš (KoRus) gieldda gohččuma vuodul.

LEAT GO DUS GAŽALDAGAT?

Váldde oktavuođa skuvllain dahje iežat regionála KoRus:in oazžut eanet dieđuid jearahallama birra.

Jus háliideaččat jearahallanskovi davvisámegillii, dárogillii dahje eangalgillii, de oáččut dan go válddát oktavuođa KoRus:in.